

СТАН РОБОТИ З ІНФОРМАЦІЄЮ В СУЧАСНОМУ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Автором висвітлено емпіричні дані про стан роботи з інформацією в професійно-технічних навчальних закладах. Показано шляхи її покращення.
Ключові слова: інформація, джерела інформації, види інформації, аналіз інформації.

An author is represent empiric data about the state of work with information of vocational educational establishment. The perspective ways of her improvement are shown.

Keywords: information, information generators, types of information, analysis of information

Сучасний період розвитку професійно-технічної освіти характеризується глибокими і якісними перетвореннями, викликаними трансформаційними змінами в усіх сферах життєдіяльності людини. В цих умовах особливу цінність набуває «робітник знання» – фахівець, здатний функціонувати в інформаційному просторі. Для нього інформація і знання є тією новою сировиною і продуктом, на якому будується його професійна діяльність. До таких фахівців відносять управлінський персонал організацій, в тому числі й керівників професійно-технічних навчальних закладів, чья праця наближається до кваліфікації вчених. У зв'язку з цим актуалізується необхідність вдосконалення їх знань, умінь і навичок здійснення інформаційно-аналітичної діяльності.

Відповідно до завдань дослідження проблем теорії і методики розвитку інформаційно-аналітичної компетентності нами було вивчено стан роботи з інформацією в сучасному професійно-технічному навчальному закладі з метою отримання емпіричного матеріалу – фактів як основи наукового узагальнення. Побудова емпіричної бази наукового дослідження є проблемозорієнтованою і здійснювалась за допомогою спостереження, співбесіди та анкетування керівників професійно-технічних навчальних закладів різного типу.

Насамперед нас цікавили ті *рівні* управління професійно-технічними навчальними закладами, з яких керівники отримують інформацію. У процесі вивчення документації і проведеного опитування всі 46 респондентів (100 %) указали на такі рівні: Міністерство освіти і науки, молоді і спорту України; обласне головне управління освіти і науки, навчально-методичний кабінет. З'ясування *видів* інформації, з якими доводиться працювати в професійно-технічних навчальних закладах, указує на їх різноманітність. Респонденти називають такі види: рекомендації (10, 87 %), листи (10, 87 %), накази (13,04%), словесні (2,17 %), друковані (8, 70 %), електронні (8, 70 %), Інтернет (6, 52 %), плани (2,17 %), нормативно-розпорядчі документи Інтернет (6, 52 %), періодика (7, 09 %), фахові видання (2,17 %), положення (7, 09 %), постанови (7, 09 %), текстова (2,17 %), графічна (2,17 %), таблиці (2,17 %), різна (2,17 %). *Джерела* надходження інформації, за визначенням опитуваних, також достатньо різноманітні. Це: Інтернет (19,57 %), пошта (10,87 %), електронна пошта (23,91 %), інформаційні збірники (6,52 %), посібники (2,17 %), листи (7, 09 %), періодика (8, 70 %), фахові видання (7, 09 %), розпорядчі документи (7, 09 %), сайт обласного навчально-методичного центру (2,17 %), досвід колег (2,17 %), факс (6, 52 %). Аналіз отриманих фактів вказує на те що види інформації і джерела їх надходження керівники часто ототожнюють. Це: Інтернет, листи, розпорядчі документи, періодика.

Оскільки ефективність управлінської діяльності залежить від уміння керівника працювати з інформацією – обробляти, створювати банки даних, використовувати її в практиці управління тощо, то нас цікавили *заходи*, які вживаються щодо реалізації отриманої інформації в повсяденній практиці керівників професійно-технічних навчальних закладів. У перелік таких заходів респонденти включили: вивчаю питання (2,17 %), розробляю заходи (2,17 %), готую по ній інформацію (2,17 %), опрацьовую (2,17 %), обираю шляхи вирішення (2,17 %), електронна пошта (7,09 %), ознайомлення педагогічних працівників (10,87 %), реєстрація (2,17 %), ведення

організаційно-розпорядчої документації (7, 09 %), видання наказів (10,87 %), розробка інструкцій, рекомендацій (8, 70 %), аналізую (8, 70 %), працює мережа інтернет (2,17 %), відвідую обласні заходи (2,17 %), відвідую виставки (2,17 %), обговорення в педагогічному колективі (8, 70 %), звітність (8, 70 %), обмін інформацією на семінарах (2,17 %). Результати вивчення одержаних емпіричних даних є свідченням достатньо низького рівня обізнаності керівників професійно-технічних навчальних закладів у заходах щодо реалізації отриманої інформації. Найчастіше з нею ознайомлюють педагогічний колектив для подальшого обговорення, на її підставі розробляються певні інструкції або рекомендації. Інформація використовується для звітності.

Відомо, що інформаційно-аналітична діяльність суб'єктів управління передбачає обов'язковий аналіз інформації з використанням різних форм, методів і засобів. Тому керівному персоналу професійно-технічних навчальних закладів було запропановано назвати основні з них. До переліку *форм, методів і засобів аналітичної діяльності* з інформацією ними були включені: вивчення питання (7, 09 %), досвід (2,17 %), висновки (2,17 %), розгляд (2,17 %), пошук додаткової інформації (2,17 %), словесні (8, 70 %), наочні (8, 70 %), групові (6, 52 %), індивідуальні (7, 09 %), аналіз (2,17 %), планування (2,17 %), взаємовідвідування уроків (2,17 %), звітність (7, 09 %), бесіда (2,17 %), лекції (2,17 %), презентації (2,17 %), різні (2,17 %). Ознайомлення з отриманою від респондентів інформацією вказує на те, що аналіз як метод наукового пізнання і як функція управління в професійно-технічних навчальних закладах є «вузьким» місцем.

Таким чином, одержані нами емпіричні дані вказують на необхідність цілеспрямованої підготовки керівників професійно-технічних навчальних закладів до інформаційно-аналітичної діяльності, потребу практиків у науково-методичному забезпеченні цього процесу.